

**ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ**

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 2

**Одеса
2016**

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор.

Заступник головного редактора:

Кузьминчук Наталія Валеріївна – доктор економічних наук, професор.

Відповіdalьний секретар:

Логвиновський Єгор Ігорович – кандидат економічних наук.

Члени редколегії видання:

Барна Марта Юріївна – доктор економічних наук, доцент.

Верхоглядова Наталія Ігорівна – доктор економічних наук, професор.

Войт Сергій Миколайович – доктор економічних наук.

Гавкалова Наталія Леонідівна – доктор економічних наук, професор.

Гулей Анатолій Іванович – доктор економічних наук.

Князєва Олена Альбертівна – доктор економічних наук, професор.

Коваленко Олена Валеріївна – доктор економічних наук, професор.

Миронова Лариса Геннадіївна – доктор економічних наук.

Скірко Юрій Іванович – доктор економічних наук, професор.

Скидан Олег Васильович – доктор економічних наук, професор.

Шмиголь Надія Миколаївна – доктор економічних наук, професор.

Ліна Пілеліене – Ph.D., професор економіки.

Натія Гоголаурі – доктор економічних наук, професор.

Анджей Паулік – доктор економіки хабілітований, професор.

Катерина Нацвлішвілі – доктор економічних наук, професор.

Алієв Шафа Тифліс огли – доктор економічних наук, професор.

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 7 жовтня 2016 року № 1222

**Рекомендовано до поширення через мережу Internet
Вченого радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 12 від 26.12.2016 року)**

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Кожухова Т.В.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: СУЧASНІЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ

ФІНАНСУВАННЯ ЗОВNІШНЬОЇ ДОПОМОГИ СТАЛОМУ РОЗВИТКУ.....7

Король М.М., Поп М.Ю.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ДИНАМІКА

ПРЯМОГО ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....13

Кудлак В.Я.

СТРУКТУРА ТА ДИНАМІКА ЗОВNІШНЬОЇ ТОРГІвлІ УКРАЇНИ

В УМОВАХ СУЧАСНОЇ КРИЗИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....18

Медведкина Е.А., Медведкин Т.С.

«ЗЕЛЕНЫЕ» ФІНАНСЫ КАК ДРАЙВЕР МИРОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ.....23

Мельникова Д.В., Дугієнко Н.О.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ЗОВNІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НА СВІТОВОМУ РИНКУ АГРОПРОМІСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....30

Хомутенко Л.І., Гребенюк А.П.

МІГРАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....35

Шевченко О.Р., Голюк В.Я.

МІЖНАРОДНИЙ РИНОК ВЗУТТЯ: ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....40

РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Гетало А.Ф., Вишняков В.М.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЗА ПЕРІОД 2010-2016 РОКІВ.....44

Глазкова А.С.

ІНДУСТРІАЛЬНО-ЛОГІСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА

ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....49

Дружиніна В.В., Залуніна О.М., Углава А.О.

ОЦІНКА ПРАКТИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ.....53

Завальницька Н.Б., Гнаткович О.Д.

УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ.....58

Кіржецький Ю.І., Кіржецька М.С.

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВОЇ ПРОМISЛОВОСТІ.....64

Криницька О.О., Топов А.Г.

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

ЯК ПІДГРУНТЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ВИНОГРАДАРСТВО.....68

Куреда Н.М., Юхновська Ю.О.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ

НА РИНКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗMU УКРАЇНИ.....72

Литвин О.В.

СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОНЯТТЯ

«ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА» ТА ЙОГО ЕЛЕМЕНТИ.....78

Орленко О.В.

ЗНАЧЕННЯ ТУРИЗMU В РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....84

Плотнікова М.Ф., Булуй О.Г., Ващенко А.О.

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРІТОРІЯХ.....88

Сакун О.С.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

РОЗВИТКУ ЛОКАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ.....94

Салащенко Т.І.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТРАТЕГІЧНИХ ОРІЄНТИРІВ РОЗВИТКУ

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....100

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Алексєєва Т.І., Сечина А.С., Устіна М.В.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....108

Башинская И.А., Велиева М.А., Йовджанов Р.А.

АНАЛИЗ СИСТЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....113

Вавдійчик І.М.	
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАКУПІВЛЯМИ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІвлі.....	118
Вишневська О.А.	
ФАКТОРИ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО РИЗИКУ В УКРАЇНІ.....	122
Коваленко О.В., Гладченко О.О.	
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	126
Голюк В.Я., Голець Н.І.	
АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ М'ЯСА КУРЯТИНИ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ.....	131
Грубяк С.В.	
ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ВИДИ.....	136
Голомб В.В., Дзюба Т.О.	
ПЛАНУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІї.....	140
Жарінова А.Г., Корчагін І.І.	
ОПТИМІЗАЦІЯ ГНУЧКОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	144
Захаркін О.О.	
КОРПОРАТИВНА ВАРТСТЬ ТА СУСПІЛЬНА ЦІННІСТЬ У СТЕЙХХОЛДЕРСЬКІЙ КОНЦЕПЦІЇ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	148
Іпполітова І.Я.	
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ.....	154
Ксьондз С.М.	
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ.....	160
Мазуркевич І.О.	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	165
Макаренко Н.О., Крамаренко Г.О.	
ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АГРОЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	169
Максимюк Г.М.	
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АТП ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	175
Могилевская О.Ю., Могилевский Ю.В., Штанько А.И.	
КЛЮЧЕВЫЕ КОМПЕТЕНЦИИ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ.....	179
Никонова М.И.	
УПРАВЛЕНИЕ ПРОСТРАНСТВЕННЫМ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕМ КОММЕРЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ С УЧЁТОМ ПОТРЕБИТЕЛЬСКИХ ПРЕДПОЧТЕНИЙ.....	183
Петришин Л.П.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	188
Постернак И.М., Постернак С.А.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА УПРАВЛЯЕМЫХ ПРОЦЕССОВ КОМПЛЕКСА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОЙ ЭНЕРГОРЕКОНСТРУКЦИИ «КНТК ГЭРек».....	193
Прокопенко І.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	199
Стеблюк Н.Ф., Клочко К.С., Волосова Є.Р.	
РОЗРОБКА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	205
Трішкіна Н.І.	
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНО-ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	209
Харун О.А.	
ЗАКОНОМІРНОСТІ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ.....	214
Ширяєва Н.Ю.	
ЯКІСТЬ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	218
РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Гальчинський Л.Ю., Вишневська А.О.	
ПРОБЛЕМА СУПУТНЬОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО РЕСУРСІВ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ УКРАЇНИ.....	221
Патока І.В.	
ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА РІВНІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	228

РОЗДІЛ 5. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Бабич Л.М.

АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, СПРЯМОВАНИХ
НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ 234

Блага В.В., Кобзарєва А.Ю., Марченко И.Ю.

МОДЕЛЬ ФОРМИРОВАНИЯ ИМИДЖА ПОЛИТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ..... 240

Волкова Н.В., Земляної Д.О.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИНАГОРОДИ ПЕРСОНАЛУ..... 244

Нестерук О.О., Літінська В.А.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ СІМ'Ї
ЯК ОБ'ЄКТУ СОЦІАЛЬНОГО НОРМУВАННЯ В СУЧASНИХ УМОВАХ..... 250

Приходько Д.О.

ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНИХ ТЕНДЕНЦІЙ
ТА АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ..... 253

Танасієнко Н.П.

КЛАСИФІКАЦІЯ ФАКТОРІВ ТА РЕЗЕРВІВ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ..... 260

РОЗДІЛ 6. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Алескерова Ю.В., Савков О.Р.

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПRIЄМСТВІ І ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЙОГО РОЗВИТКУ..... 265

Гудзовата О.О.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МОНЕТАРНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ
ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ФУНКЦІОNUВАННЯ
ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ СФЕРИ..... 269

Дехтяр Н.А., Дейнека О.В., Пігуль Н.Г.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ..... 274

Коніна М.О., Реха К.Х., Тузова К.О.

ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ЩОДО ПДВ В УКРАЇНІ ДО ВИМОГ ЄС..... 279

Костюк В.А., Сович І.В.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ..... 283

Онищенко Ю.І., Генова О.І.

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ..... 288

Труфен А.О.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСЦЕВИХ ГРОМАД..... 295

Шмуратко Я.А., Джосан Д.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ІННОВАЦІЙ..... 299

Шпильова В.О., Фімляр С.В.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ ТОРГОВИХ СИСТЕМ
НА ФОНДОВОМУ РИНКУ..... 303

РОЗДІЛ 7. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Григоревська О.О., Джугля А.Ю.

ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ
НА ВЕЛИЧИНУ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ..... 308

Залунін В.Ф., Кононова О.Є.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ
НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ, ВИХОДЯЧИ З МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ..... 313

Тополенко Н.М., Мартинюк О.М.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ОБЛІКУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ
В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ..... 319

Москалюк Г.О., Чердачоглова М.І.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТИВ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПRIЄМСТВ..... 324

Овсюк Н.В., Охрименко Ю.Б.

СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТУВАННЯ
В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПRIЄМСТВA..... 330

Пархоменко О.П., Пархоменко В.П.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АУДИТУ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ..... 334

Томчук О.Ф.

АНАЛІЗ ГРОШОВОГО ПОТОКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ
КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПRIЄМСТВA..... 340

Томчук О.Ф., Машевська А.А.	
МЕТОДИКА НАРАХУВАННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ ТА ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ.....	345
Шинкаренко Д.В., Редзюк Т.Ю.	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	349
РОЗДІЛ 8. СТАТИСТИКА	
Гуцаленко Л.В., Василець М.В.	
АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	352
РОЗДІЛ 9. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Гавриленко О.В., Анісімова А.В.	
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ В КОМПАНІЇ.....	357
Іванченко Г.Ф., Стецька О.П.	
СУЧASNІ ПЕРСПЕКТИВИ ХМАРНИХ СППР У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ.....	361
Іванченко Н.О., Тюн І.В.	
ДОМЕННИЙ ПРОСТІР МАРКЕТИНГОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	365
Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Лозовський О.С.	
ЗАСТОСУВАННЯ ІМІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕДУР ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАФІКІВ РОБОТИ КАСОВОЇ ЗОНИ.....	369
РОЗДІЛ 10. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА	
Амосов О.Ю.	
УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМИ РИЗИКАМИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	376
Чобіток В.І.	
АЛГОРІТМ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ПОТЕНЦІАЛОМ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ.....	381

РОЗДІЛ 6. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВІ І ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЙОГО РОЗВИТКУ

FINANCIAL MANAGEMENT FOR ENTERPRISE AND ITS MAIN AREAS OF DEVELOPMENT

УДК 336

Алескерова Ю.В.

д.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний
університет

Савков О.Р.

студент
Вінницький національний аграрний
університет

У статті розглянуто сутність, значення та системи забезпечення фінансового менеджменту як ефективного інструменту управління малими і середніми підприємствами і напрямки його розвитку. Обґрунтовано, що фінансовий менеджмент має подвійну систему функцій. Доведено, що процес фінансового аналізу можна поділити на два блоки.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, підприємство, функції фінансового менеджменту, фінанси підприємств, фінанси, фінансове планування, фінансовий аналіз, фінансовий контроль.

В статті рассмотрены сущность, значение и системы обеспечения финансового менеджмента как эффективного инструмента управления малыми и средними предприятиями и направления его развития. Обосновано, что финансовый менеджмент имеет

двойную систему функции. Доказано, что процесс финансового анализа можно разделить на два блока.

Ключевые слова: финансовый менеджмент, предприятие, функции финансового менеджмента, финансы предприятий, финансы, финансовое планирование, финансовый анализ, финансовый контроль.

The article examines the nature, importance and system of financial management as an effective management tool SMEs and directions of its development. Proved that a financial management system has a dual function. It is proved that the process of financial analysis can be divided into two blocks.

Key words: financial management, enterprise financial management functions, finance, finance, financial planning, financial analysis, financial control.

Постановка проблеми. Ефективне функціонування будь-якого підприємства неможливе без чітко вибудованої ієрархії управлінських дій, спрямованих на досягнення поставлених цілей. В загальній структурі управління різними аспектами діяльності суб'єкта господарювання важоме місце відводиться питанням корпоративного управління фінансами. Фінансовий менеджмент як самостійний напрям науки щодо управління фінансами господарюючого суб'єкта сформувався при поєднанні трьох потужних наукових напрямів: загальної теорії управління; сучасної (неокласичної) теорії фінансів та бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Родоначальником цієї науки був відомий американський спеціаліст в сфері фінансового менеджменту Ю. Бригхем. Значний внесок у популяризацію фінансового менеджменту внесли представники англо-американської школи: Ф. Блек, Р. Брелі, Т. Коупленд, Дж. Лінктнер, С. Майерс, Р. Мертон, С. Рос, М. Скоулз, Дж. Уестон, Ю. Фама, У. Шарп та ін. Теоретичні, методологічні та практичні питання на пострадянському просторі висвітлені у працях таких відомих вчених-педагогів, як: І.О. Бланк, О.Д. Васильк, В.В. Ковалев, А.М. Поддєрьогін, В.П. Савчук, О.С. Стоянова, В.М. Суторміна, О.О. Терещенко, В.М. Шелудько та ін.

Постановка завдання. Метою дослідження є фінансовий менеджмент на підприємстві і основні напрямки його розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Систематизувавши дані з праць відомих фахівців із питань фінансового менеджменту, автори дійшли висновку, що в наш час можна визначити три основні підходи до тлумачення функцій фінансового менеджменту.

Перший підхід полягає у фактичному ототожненні функцій фінансового менеджменту і фінансів підприємств із деякими варіаціями.

До цих функцій відносять:

1) відтворну функцію, яка забезпечує збалансованість між рухом матеріальних і фінансових ресурсів на всіх стадіях кола оберту капіталу в процесі простого і розширеного відтворення;

2) розподільчу функцію, яка формує і використовує грошові фонди, підтримує ефективну структуру капіталу підприємства;

3) контрольну функцію, яка контролює зміни фінансових показників, стану платежів і розрахунків. Друга точка зору передбачає ототожнення функцій фінансового менеджменту і менеджменту (управління) знову ж таки з деякими варіаціями.

Таким чином, підводячи риску під дискусією щодо функцій фінансового менеджменту, можна зробити наступний висновок: функції фінансового менеджменту необхідно розглядати з двох позицій – позиції фінансів підприємств і позиції менеджменту.

Іншими словами, фінансовий менеджмент має подвійну систему функцій:

– із позиції фінансів підприємств – забезпечення, розподільчу і контрольну; – із позиції

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

менеджменту – фінансове планування організації фінансів, фінансове регулювання, мотивація робітників фінансової служби, фінансовий контроль, а також бухгалтерський облік та фінансово-інвестиційний аналіз організації.

Функціонування фінансового менеджменту управління підприємством передбачає постійну взаємодію функцій планування, аналізу, регулювання, контролю мотивації в процесі прийняття оптимальних управлінських рішень керівництвом і структурними підрозділами.

Фінансове планування ґрунтуються на стратегічному плані розвитку підприємства щодо визначення конкуренції його розвитку, формування стратегічних цілей підприємства та тактичному плані (бізнес-плані) на майбутній період (як правило рік) щодо визначення заходів і постановки конкретних завдань із досягнення стратегічних цілей, розроблення тактики виконання поставлених завдань (стратегії розвитку бізнесу) тощо.

Фінансовий план містить:

- розробку й узгодження фінансової моделі підприємства;

- формування прогнозного балансу ресурсів і вкладень, розрахунок прогнозних фінансових результатів, складання плану руху капіталу, плану фінансових операцій, плану розробки і впровадження фінансових продуктів і послуг;

- формування бюджету підприємства на рік у його дохідній і витратній частинах;

- встановлення лімітів видатків на утримання підприємства, визначення мінімальної рентабельності та дохідної частини бюджету, розрахунок податкових платежів;

- розрахунок прогнозних показників і нормативів.

Фінансовий аналіз та контроль виробничо-господарської діяльності підприємства – це діагноз його фінансового стану, який допомагає виявити недоліки, виявити та мобілізувати внутрішньогосподарські резерви, збільшити доходи та прибутки, зменшити витрати виробництва, підвищити рентабельність, поліпшити фінансово-господарську діяльність у цілому.

Процес фінансового аналізу можна поділити на два блоки:

- 1) аналіз фінансових результатів та рентабельності, який здійснюється за такими основними напрямками:

- 2) аналіз та оцінювання рівня динаміки показників прибутковості;

- 3) аналіз фінансових результатів від іншої реалізації, позареалізаційної та фінансово-інвестиційної діяльності;

- 4) аналіз та оцінювання використання чистого прибутку;

- 5) аналіз взаємозв'язку витрат, обсягів виробництва продукції та прибутку;

- 6) аналіз взаємозв'язку прибутку, руху оборотного капіталу та грошових потоків;

- 7) аналіз та оцінювання впливу інфляції на фінансові результати;

- 8) факторний аналіз показників рентабельності;

Аналіз фінансового стану підприємства, який проводиться за такими напрямками: – аналіз та оцінка складу динаміки майна; – аналіз фінансової стійкості підприємства; – аналіз ліквідності балансу; – комплексний аналіз і рейтингова оцінка підприємства. Особливістю фінансового аналізу підприємства є те, що дані аналізу використовують як базу для всіх інших функцій.

Внутрішній фінансовий контроль організовується підприємством з метою перевірки рівня виконання управлінських рішень у сфері управління його фінансами. Комплексна система внутрішнього фінансового контролю за діяльністю фірми в країнах з ринковою економікою дістала назву фінансового контролінгу. Його впровадження є досить актуальним і для вітчизняних підприємств.

Фінансовий контролінг можна визначити як саморегулівну систему методів і інструментів, спрямовану на функціональну підтримку фінансового менеджменту на підприємстві шляхом концентрації контролюючих дій за основними напрямками управління його фінансами, виявлення відхилень фактичних значень контрольних показників від нормативних (планових) і вжиття оперативних заходів для нормалізації процесу управління фінансами.

Таким чином, фінансовий контролінг є невід'ємною підсистемою фінансового менеджменту.

Його основні функції:

- формування інформаційних каналів надходження інформації на підприємство та її обробка;
- координація фінансових планів та різних функціональних систем фінансового управління;
- стратегічне та оперативне фінансове планування;

- контроль за виконанням фінансових планів;

- методичне забезпечення фінансової діяльності та внутрішній консалтинг.

Побудова фінансового контролінгу здійснюється на таких принципах:

- узгодженість цілей і завдань фінансового контролінгу із фінансовою стратегією підприємства;

- орієнтованість системи фінансового контролінгу на майбутній розвиток підприємства в конкурентному середовищі;

- необхідність координації окремих параметрів фінансової діяльності підприємства, його функціональних систем;

- відповідність методів фінансового контролінгу специфіці методів фінансового аналізу і фінансового планування, орієнтація на кількісні показники;

- гнуучкість побудови системи фінансового контролінгу;

– підвищенння ефективності функціонування системи раннього попередження та реагування з метою уникнення небажаних явищ в розвитку підприємства.

Основні методи фінансового контролінгу:

1. Загальні методи (спостереження, групування, порівняння, аналіз, трендовий аналіз, синтез, систематизація, прогнозування).

2. Специфічні методи (бенчмаркінг, вартісний аналіз, факторний аналіз відхилень, аналіз точки беззбитковості, портфельний аналіз, опитування (анкетування), СОФТ-аналіз, АВС-аналіз, нуль-базис бюджетування).

Сутність фінансового контролю зводиться до процесу вивчення, порівняння, виявлення, фікації проблем змісту і відображення в обліку господарських операцій та вжиття заходів для їх розв'язання, усунення порушень, попередження в подальшому. Треба відзначити, що фінансовий контроль необхідно розглядати як систему, якою є контролюючі суб'єкти, підконтрольні об'єкти та контрольні дії. Можна виділити основні види, форми і методи фінансового контролю.

Види фінансового контролю:

Попередній – покликаний запобігати порушенням законів, нерациональному використанню бюджетних та інших коштів, перекрити шляхи іншим порушенням і крадіжкам.

Подальший – виконується після находження доходів чи проведених видатків. У процесі наступного контролю перевіряються: виконання бюджету за доходами і видатками; повнота своєчасного надходження доходів; законність проведення видатків; виявлення порушень фінансової дисципліни, перекручення звітності, зловживання.

У результаті здійснюються заходи щодо усунення порушень і притягнення винних до відповідальності. Formи фінансового контролю: ревізія – це форма документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, отримання законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, а також, у разі виявлення, спосіб документального викриття нестачі, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань. За результатами ревізії складається акт.

Перевірка – це обстеження і вивчення окремих ланок фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ. Результати перевірки оформляються довідкою чи доповідною запискою. Методи фінансового контролю: метод інвентаризації матеріальних цінностей і наявності грошових ресурсів – використовується для перевірки відповідності даних бухгалтерського обліку фактичній наявності грошових та матеріальних цінностей, і, в разі виявлення розходжень, – вживаються заходи щодо лікві-

дації відхилень. Метод зустрічних перевірок – потребує звірення записів у книгах і рахунках бухгалтерського обліку організації або установи, що перевіряються, з даними обліку організації або установи, які надають сировину, матеріали чи продукцію організації, що перевіряється.

Метод рахункової перевірки бухгалтерських звітів і балансів використовується для перевірки достовірності відображення у них звітних показників, виявлення й усунення приписок та інших помилок, недопущення незаконного або неправильного використання коштів, забезпечення виконання обов'язків перед бюджетом і зміцнення звітної дисципліни. Поточна та оперативна робота на підприємстві спрямовується на практичне втілення фінансового забезпечення підприємницької діяльності, постійне підтримування платоспроможності на належному рівні.

Її зміст полягає у:

- постійній роботі зі споживачами стосовно розрахунків за реалізовану продукцію, роботи, послуги;
- своєчасних розрахунках за поставлені товарно-матеріальні цінності та послуги з постачальниками;
- забезпечені своєчасної сплати податків, інших обов'язкових платежів у бюджет та цільові фонди, у своєчасному проведенні розрахунків по заробітній платі;
- своєчасному погашенні банківських кредитів та сплаті відсотків.

Ефективність фінансового менеджменту в загальній мірі залежить від професійного рівня фінансового менеджера. Професійний рівень фінансового менеджера визначається його знаннями у сфері фінансів і кредиту, банківської, біржової і фінансової діяльності, бухгалтерського обліку, вмінням аналізувати фінансову звітність підприємства.

Фінансовому менеджеру необхідно орієнтуватись у валютному законодавстві, вміти працювати на фінансовому ринку. Функції фінансового менеджера: 1) розробка фінансового плану; 2) здійснення оперативної фінансової роботи (складання платіжного календаря, розробка касового плану, розрахунок потреби в короткостроковому кредиті); 3) управління фінансовими активами і пасивами; 4) фінансовий аналіз і контроль; 5) управління фінансовими ризиками; 6) удосконалення фінансової роботи на підприємстві.

Висновки з проведеного дослідження.

Ефективне управління діяльністю підприємства значною мірою визначається рівнем розвитку та забезпечення фінансового менеджменту. Це питання є особливо актуальним сьогодні, коли відбуваються докорінні зміни в галузі фінансових відносин, ускладнення ринкової ситуації, постійна зміна зовнішніх і внутрішніх чинників.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Чижиков Г. Економічні інтереси суб'єктів малого бізнесу в умовах інтеграції економіки України у світове господарство/ Г.Чижиков // Економіст. – 2006. – № 3. – С. 44–47.
2. Крайник О.П., Клепкова З.В. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – Л.: Державний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «Інтелект+»); Інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів), 2000. – 257 с.
3. Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент як фактор економічного зростання // Фінанси України. – 2000. – № 1. – С. 32–40.
4. Банківський менеджмент: Підручник / За ред. О.А. Кириченка, В.І. Міщенка. – К.: Знання, 2005. – С. 83.
5. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. – Т.1, 2. – К.: Ника– центр, 1999. – 592 с.
6. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2005. – 367 с.
7. Алескерова Ю.В., Тодосійчук В.Л. Бюджетування як інноваційний підхід в управлінні аграрним підприємством./ Ю.В. Алескерова //Електронний ресурс] – глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 10. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-10-2016/18-vipusk-10-kviten-2016-r/1938-todosijchuk-v-l-aleskerova-yu-v-byudzhetuvannya-yak-innovatsijnij-pidkhid-v-upravlinni-agrarnim-pidpriemstvom>
8. Фінансово-економічний словник-довідник по сільському господарству / Ю. В. Алескерова., І.С. Воронецька, Г.В. Корнійчук, О.О. Кравчук – В.: Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН, 2015 – 126 с.